

Кузнецова В. А.

здобувачка вищої освіти інженерно-енергетичного факультету

Науковий керівник: **Курепін В. М.**

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри методики професійного навчання,

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР СТАБІЛЬНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах господарської діяльності підприємства володіють повною економічною самостійністю, що виявляється у формуванні власної економічної політики, організації виробництва та збуту продукції, а також в відповідальності за управління оборотними коштами. З одного боку, така самостійність сприяє реалізації корпоративних інтересів, а з іншого – породжує потенційні загрози та ризики. У зв'язку з цим виникає необхідність забезпечення економічної безпеки, що передбачає створення на підприємстві власної, адаптованої до специфіки діяльності системи економічної безпеки.

До зовнішніх загроз економічній безпеці підприємства належать протиправні дії конкурентів, зокрема промислове шпигунство та поширення негативної інформації про підприємство [1, с. 98]. Внутрішні загрози формуються внаслідок протиправних чи необережних дій співробітників, які можуть спричинити економічні збитки, порушення трудових обов'язків, витік інформаційних ресурсів та ускладнення взаємовідносин із партнерами.

Основною метою економічної безпеки підприємства є забезпечення стабільності та ефективності його функціонування, а також підвищення потенціалу розвитку в перспективі. Формування системи економічної безпеки є необхідною умовою для підтримки стабільності [2, с. 293], при цьому її структура визначається розміром та ресурсними можливостями підприємства.

Невеликі підприємства можуть залучати послуги зовнішніх організацій, зокрема консалтингових, охоронних чи інформаційних компаній. Середні підприємства можуть поєднувати функціонування власних підрозділів із використанням зовнішніх сервісів, що забезпечують захист економічних інтересів об'єктів господарювання. Великим підприємствам доцільно створювати власні служби безпеки [3, с. 597], діяльність яких координується одним із керівників підприємства для інтеграції та ефективного управління усіма аспектами економічного захисту.

При формуванні власної системи економічної безпеки керівництво підприємства насамперед має визначити стратегічні цілі цієї системи, ідентифікувати завдання, необхідні для досягнення поставлених цілей [4, с. 58], а також окреслити сферу діяльності системи та визначити її ключові функції.

Одним із ключових завдань забезпечення економічної безпеки підприємства є ідентифікація її складових, до яких належать фінансові, кадрові,

виробничі, екологічні, правові та інформаційні компоненти. Елементи економічної безпеки формують умови, які сприятливо впливають на ефективний розвиток підприємства, забезпечуючи своєчасний аналіз обставин виникнення потенційних загроз та ризиків [5, с. 134], конкурентне середовище, що дозволяє мінімізувати негативний вплив на потенційний розвиток підприємства і наслідки, при яких досягнення стратегічних бізнес-цілей буде недефективним.

Отже, економічна безпека підприємства визначає здатність підприємства протидіяти зовнішнім та внутрішнім загрозам, мінімізувати ризики та ефективно використовувати наявні ресурси для досягнення стратегічних цілей. Формування комплексної системи економічної безпеки дозволяє підприємству адаптуватися до змінних умов ринку, підтримувати конкурентоспроможність та забезпечити стабільність економічної діяльності. У сучасних умовах розвиток економічної безпеки пов'язаний із інтеграцією внутрішніх ресурсів та зовнішніх інструментів захисту, що сприяє підвищенню ефективності управління та зміцненню позицій підприємства на ринку.

Список використаних джерел:

1. Іваненко В. С., Курепін В. М. Управління професійними ризиками на вітчизняних підприємствах. *Проблеми та перспективи розвитку охорони праці* : матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів, м. Львів, 12 травня 2022 р. Львів : ЛДУ БЖД, 2022. С. 97-99. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11713>.
2. Сухорукова А. А., Брильова М. О. Тенденції та перспективи розвитку маркетингу вітчизняних компаній у воєнний та повоєнний час. *Інноваційна модернізація економіки України в умовах євроінтеграційних процесів* : матеріали VIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, (м. Кременчук, 27-28 листопада 2023 року). Кременчук : КрНУ, 2023. С. 292-294. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/16420>.
3. Іваненко В. С. Шляхи виживання та розвитку українського бізнесу під час воєнного стану. *Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи* : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, ОНЕУ, 10-11 жовтня 2025 р.). Одеса, 2025. С. 595-598. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22542>.
4. Іваненко В. С. Деякі методи оцінки професійних ризиків. *Сучасні підходи до охорони праці в закладах професійної освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, Біла Церква, 26 жовтня 2022 р. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. С. 55-59. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12472>.
5. Курепін В.М., Сухорукова А. А. Особливості трудових відносин у сільському господарстві: теоретико-практичний аналіз. *Modern Economics*. 2025. № 51(2025). С. 130-136. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V51\(2025\)-16](https://doi.org/10.31521/modecon.V51(2025)-16).